

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkan

7/15477
7/15478
7/15479

Sayı : B.12.0.A.SGB.0.03.610/2928
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

31./08/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.07.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 24304 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'a ait 7/15474, Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/15475, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/15476, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/15477, 7/15478, 7/15479 ve Manisa Milletvekili Mustafa ENÖZ'e ait 7/15480, esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/15474 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/15475 (1 sayfa)
- 3- Görüş 7/15476 (1 sayfa)
- 4- Görüş 7/15477 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/15478 (2 sayfa)
- 6- Görüş 7/15479 (1 sayfa)
- 7- Görüş 7/15480 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Ensar ÖĞÜT****Ardahan Milletvekili****Esas No****:7/15478**

Son dönemlerde tahıl fiyatlarının artması ile çeşitli illerimizde yaşam mücadelesi veren yurttaşlarımızın düşük fiyatla Pirinç, Buğday tahıl, Çeltik, Mısır ve Ayçiçeği satışı yapılan TMO önlerinde kuyruklar oluşturulmaktadır. Çiftçilerimizin üretimleri karşısında hak ettiklerini alamamaktadırlar.

Soru 1)2002 yılından başlayarak 2009 yılı sonuna kadar geçen sürede ne kadar alana tahıl, buğday, çeltik, *pirinç*, mısır ve Ayçiçeği ekilmiş, rekolteleri ne kadardır?

Cevap 1: Türkiye'nin buğday, mısır ve çeltik ekiliş ile üretim değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	MISIR		ÇELTİK		BUĞDAY		AYÇİÇEĞİ	
	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)
2002	500.000	2.100.000	60.000	360.000	9.300.000	19.500.000	5.500.00	850.000
2003	560.000	2.800.000	65.000	372.000	9.100.000	19.000.000	5.450.00	800.000
2004	545.000	3.000.000	70.000	490.000	9.300.000	21.000.000	5.500.00	900.000
2005	600.000	4.200.000	85.000	600.000	9.250.000	21.500.000	5.660.00	975.000
2006	536.000	3.811.000	99.100	696.000	8.490.000	20.010.000	5.854.00	1.118.000
2007	517.500	3.535.000	93.900	648.000	8.097.700	17.234.000	5.546.78	854.407
2008	595.000	4.274.000	99.500	753.000	8.090.000	17.782.000	5.800.00	992.000
2009	531.240	4.250.000	96.754	750.000	8.100.000	20.600.000	5.839.79	1.057.125

Kaynak: TÜİK

Soru 2) Bu geçen yıllar arasında üreticiye ne kadar para ödenmiştir?

Soru 3) Yine bu yıllar arasında yukarıdaki ürünlerden ne kadar ithalat yapılmış ve ne kadar para ödenmiştir?

Soru 4)Ülkemizin nüfusunun artışı kadar işlenmiş tarım ürünlerinde ithalat eğilimimiz artmaya başlamıştır. Bu dengenin değişmesi için ülkemizde işlenmiş tarım ürünlerinin çoğaltması için neler yapılacak?

Cevap 2-3-4) Tarım ürünleri ihracatımız 2002 yılında 4,1 milyar \$ iken, 2009 yılında 2,7 kat artarak 11,2 milyar \$'a yükselmiştir.

Tarımsal ürün ithalatı olmasına rağmen Türkiye, halen net tarım ürünleri ihracatçısı konumundadır. 2002 yılında % 101,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2009'da %114,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, Türkiye'nin net tarım ürünleri ihracatçısı olma konumunu daha da güçlendirdiğini göstermektedir. Tarım ürünleri ihracatımızın %93'ünden fazlasını, ithalatımızın da %65'ini oluşturan gıda maddelerinde, ihracat 2002 yılında 3,6 milyar \$ iken 2009 yılı itibarıyla 10,5 milyar \$'a ulaşmıştır. Aynı dönemde ithalatımız ise 1,9 milyar \$'dan 6,1 milyar \$'a yükselmiştir. Buna göre, Türkiye gıda maddelerinde 4,4 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde ise gıda maddeleri ihracatımız **4,6 Milyar \$** olarak gerçekleşmiştir. Gıda maddeleri dış ticaret dengesi 2009 yılının aynı dönemine göre **%15 artarak 1,4 milyar \$'dan, 1,6 milyar \$'a** yükselmiştir. 2009 yılı Ocak-Mayıs döneminde gıda maddelerinde ihracatın ithalatı karşılama oranı **%154,7** iken, 2010 yılı aynı döneminde **%156,2** olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizin önemli hububat ürünlerinden olan buğday üretimi; son 10 yılda ortalama 20 milyon ton civarındadır. 2009 yılı buğday üretimi ise 2002 yılına göre verimdeki artışa bağlı olarak **%5** oranında artarak **20,6 milyon** tona ulaşmıştır. Buğday tüketimimiz de ortalama **18 milyon ton** civarındadır.

Üretim rakamları da dikkate alındığında Türkiye buğdayda kendine yeterlidir.

Ülkemizde Dahilde İşleme Rejimi kapsamı dışında buğday ithalatı yapılmamaktadır. 2009 yılında da bu kapsamda yapılan buğday ithalatının tamamı da buğday unu, bisküvi vb. mamul madde haline getirilerek ihraç edilmiştir. Un ihracatı Almanya, Çin, Fransa, Avusturya'nın da aralarında olduğu 87 ülkeye yapılmıştır. Türkiye un ihracatı ile miktar olarak **Dünya ikincisi**, değer olarak da **Dünya birincisi** olmuştur.

Dahilde İşleme Rejimi ile yurt dışından getirilen hammadde, işlenmek suretiyle üretilen mamul maddeye dönüştürülerek katma değer oluşturulmakta ve daha yüksek fiyatla ihraç edilmektedir. Ancak, buğday ithalatına ödenen tutar 899 milyon \$ olup, mamul madde ihracatından bunun çok üzerinde **1,2 milyar \$'lık** bir ihracat geliri elde edilmiştir.

2002 yılına göre 2009'da sağlanan üretim artışları Buğday'da **%5,2**, Mısır'da **%102,4**, Çeltik'te **%108**, Ayçiçeği'nde **% 24** olmuştur.

Ayrıca, sertifikalı tohumluk kullanan üreticilerimize, 2005 yılında ilk kez destek verilmeye başlandı ve bugüne kadar toplam **149,2 milyon TL** destek verildi.

Sağlanan desteklerle sertifikalı tohumluk kullanımı; 2002 yılında **145 bin ton** iken, 2009 yılında **385 bin tona** ulaşmıştır.

2005-2010 yılları arasında üreticilerimize toplam **36 Milyar TL** destekleme ödemesi yapılmıştır.

Tarım ürünlerinin işlenmesi, depolanması ve ambalajlanması konularındaki yatırımlar **%50** oranında hibe destekler ile 2005 yılından bu yana desteklenmektedir. Bu güne kadar 2010 projeye **337 Milyon TL** hibe desteği ödenmiştir. Projeler kapsamında yaklaşık **21 bin** kişiye iş imkânı, ekonomimize de toplam **1 Milyar 500 Milyon TL** katkı sağlanmıştır.

Türkiye Mamul Madde İhracat Rakamları (Yıllık)

YILLAR	UN		MAKARNA		BULGUR VE İRMİK		BİSKÜVİ	
	MİKTAR TON	DEĞER BİN \$	MİKTAR TON	DEĞER BİN \$	MİKTAR TON	DEĞER BİN \$	MİKTAR TON	DEĞER BİN \$
2002	316.490		48.576		21.488		111.534	
2003	669.526		48.677		32.328		161.570	
2004	941.023		125.174		38.113		155.863	
2005	2.024.101	421.133	163.815	65.362	84.745	28.851	161.735	210.911
2006	1.245.865	272.343	193.116	81.706	81.346	29.645	160.879	225.379
2007	1.194.451	430.072	177.114	108.564	101.715	53.622	188.961	295.790
2008	1.196.939	619.516	175.240	183.477	100.017	81.905	180.751	362.508
2009	1.808.997	590.892	215.233	152.461	146.901	78.893	171.090	340.992

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları